

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

ΦΡΑΝΤΖΑΝΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ *

ΑΝΕΣΤΗ ΕΙΡΗΝΗ **

ΑΝΕΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ **

ΚΟΥΡΚΟΥΤΑ ΛΑΜΠΡΙΝΗ ***

ΧΑΤΖΟΚΟΣ ΠΙΠΟΚΡΑΤΗΣ ****

ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ*****

*ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΤΟΥ Α.Τ.Ε.Ι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

**ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ.

***ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΟ Α.Τ.Ε.Ι ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

****ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
,ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.

*****ΕΙΔΙΚΟΣ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ ΙΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

Επιδημιολογία είναι η ενεργητική μελέτη των παραμέτρων που προσδιορίζουν το πρόβλημα, της εμφάνισης και της προαγωγής της υγείας και της εξάπλωσης της νόσου σε ένα πληθυσμό. Σύμφωνα με μια σύντομη ιστορική αναδρομή οι αρχές της επιδημιολογίας έχουν στηριχθεί στην ελληνική αρχαιότητα (Ιπποκράτης) και από Ισραηλιτικές και ρωμαϊκές τελετές. Αργότερα το 1843 ο Holmes, η Florence Nightingale το 1855 συνέβαλαν στο σχεδιασμό των νοσηλευτικών αρχών.

Ο πληθυσμός της έρευνας τέτοιου είδους μπορεί να εντοπιστεί στα διάφορα τμήματα του νοσοκομείου ως νοσηλεύόμενοι. Τα τμήματα στα οποία συναντάμε πιο συχνά ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις είναι κυρίως στο χώρο του χειρουργείου, των εγκαυματικών μονάδων, των μονάδων εντατικής θεραπείας, στη μονάδα τεχνητού νεφρού και στη στεφανιαία μονάδα. Τα ποσοστά μειώνονται στα υπόλοιπα τμήματα του νοσοκομείου.

Η γνώση της επιδημιολογίας και η εφαρμογή των μέτρων αυτής από μέρους των νοσηλευτών συμβάλλουν στην πρόληψη ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων και την αντιμετώπιση μιας νοσοκομειακής νόσου-λοιμώξης.

Η έρευνα αυτή στηρίχθηκε στην ανασκόπηση ηλεκτρονικών πηγών όπως η Medline, Cinahl μέσα σε ιστοσελίδες που αναφέρουν τις λέξεις κλειδιά : επιδημιολογία, ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις, πρόληψη, νόσος, νοσηλευτική.

Τέσσερα τα κύρια σημεία της επιδημιολογίας α) Συμβάλει στην ανίχνευση του προβλήματος β) Στον προσδιορισμό του μεγέθους του γ) στον τρόπο λήψης μέτρων για τον προσδιορισμό του προβλήματος δ) αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων μέτρων.

Ως αναφορά στον έλεγχο της επιδημικής έκρηξης της νοσοκομειακής λοίμωξης πρέπει να εξετάζεται η κάθε περίπτωση ξεχωριστά και να καθορίζεται ο τρόπος και η πηγή μετάδοσής της έτσι ώστε να γίνουν σαφείς οι ενέργειες που χρειάζονται για τη συμμετοχή του νοσηλευτή και την εξάλειψή της προκειμένης νόσου – λοίμωξης. Κύρια σημεία της πρόληψης και της σταδιακής εξαφάνισης των λοιμώξεων είναι : 1) Προφύλαξη του ασθενούς από τυχόν παράγοντες κινδύνου. 2) Η απολύμανση και η τήρηση κανόνων υγιεινής στους χώρους των νοσοκομείων συμβάλλουν στην προστασία του ιατρικού, νοσηλευτικού και του υπόλοιπου προσωπικού του νοσοκομείου, των συγγενών των ασθενών. 3) Η επιτυχής πραγματοποίηση των παραπάνω στόχων με τη σωστή αξιολόγηση και την τακτική νοσηλευτική φροντίδα με όσο το δυνατόν περισσότερες και αποδοτικότερες υπηρεσίες με το χαμηλότερο κόστος.

Πριν γίνει οποιαδήποτε κίνηση θα πρέπει 1) Να καθορίζεται και να καταγράφεται η ύπαρξη της επιδημίας. Οι λοιμώξεις χωρίζονται σε: α) Σποραδική λοίμωξη όταν εμφανίζεται σε διάφορες χρονικές περιόδους και χωρίς να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα. β) Ενδημική λοίμωξη η οποία εμφανίζεται με αυξανόμενη συχνότητα χρόνο, σε συγκεκριμένο μέρος και σε ορισμένο πληθυσμό. γ) Υπερενδημική λοίμωξη όταν παρουσιάζεται σε μεγαλύτερη συχνότητα σε μια περιοχή από ότι είχε υπολογισθεί αρχικά. δ) Επιδημία είναι η μεγάλη αύξηση σε πολλές περιοχές χωρίς να έχει υπολογισθεί πριν.

2) Να γίνεται σαφές το αντικείμενο πάνω στο οποίο θα πρέπει να επέμβουμε

3) Κανόνες δημόσιας και ατομικής υγιεινής μαζί με τη νοσηλευτική φροντίδα θα εξασφαλίσει τους τρόπους και την εφαρμογή τους .ώστε να μην επιτρέψουν την εξάπλωση της νόσου. Τέτοια μέτρα μπορεί να είναι η απομόνωση του πάσχοντος

πληθυσμού ή η θεραπεία αυτού. Οι ίδιοι οι νοσηλευτές είναι υπεύθυνοι για την συνεχή παρακολούθηση όλων των ασθενών για την ανεύρεση νέων νοσοκομειακών λοιμώξεων σε όλες τις μονάδες.

Ο χρόνος επώασης των διάφορων λοιμώξεων θα πρέπει να γνωρίζεται εκ μέρους των νοσηλευτών έτσι ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν ενημέρωση των οργάνων ελέγχου νοσοκομειακών λοιμώξεων. Επίσης όσο πιο γρήγορα γίνει η συλλογή μικροβιολογικών δειγμάτων από τους πάσχοντες, τόσο πιο γρήγορα θα μπορέσει να αντιμετωπιστεί η λοίμωξη. Η νοσηλευτική υπηρεσία θα πρέπει καθημερινά να ενημερώνεται και να λαμβάνει γνώσεις για τις νέες λοιμώξεις που δημιουργούνται καθημερινά.

Ορισμένα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των νοσοκομειακών λοιμώξεων είναι :

- ✓ Πλύσιμο των χεριών
- ✓ Όταν παραστεί ανάγκη η απομόνωση των ασθενών
- ✓ Η προστασία των εργαζομένων του νοσοκομείου από την έκθεσή τους σε διάφορες λοιμώξεις και η εκπαίδευση αυτών
- ✓ Παρακολούθηση ασθενών που υπόκεινται σε χρόνια χρήση αντιμικροβιακών και αντιβιοτικών φαρμάκων
- ✓ Η φροντίδα των υπόλοιπων ασθενών για να προστατευθούν από τις διάφορες λοιμώξεις που υπάρχουν στο νοσοκομείο
- ✓ Καθημερινή απολύμανση όλου του νοσοκομείου
- ✓ Η ύπαρξη μικροβιολογικού εργαστηρίου που θα ασχολείται αποκλειστικά με τις ενδοноσοκομειακές λοιμώξεις
- ✓ Χρήση κανόνων ασηψίας – αντισηψίας
- ✓ Η συνεχής επαγρύπνηση του προσωπικού για την ένδειξη σημείων και παρουσίας μιας νόσου βοηθάει στην έγκαιρη αναγνώριση και περιορισμό

✓ Κάποιας επιδημικής έκρηξης νοσοκομειακών λοιμώξεων

Τελειώνοντας τα μέτρα πρόληψης θα πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται, χωρίς όμως να εμπλέκονται στην αναστολή της μελέτης της επιδημιολογίας.